

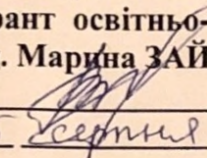
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ І МУЗЕЙНО-ТУРИСТИЧНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ

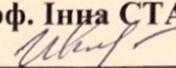
ЗАТВЕРДЖУЮ:

Гарант освітньо-професійної програми
доц. Марина ЗАЙЦЕВА

25 вересня 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з навчальної роботи
проф. Інна СТАШЕВСЬКА

27 08 2020 р.

Силабус
навчальної дисципліни

«ОСНОВИ ТУРИЗМОЗНАВСТВА»

Освітньо-професійна програма — Туризмознавство

Спеціальність — 242 Туризм

Галузь знань — 24 Сфера обслуговування

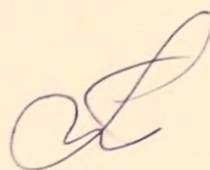
Ступінь вищої освіти — бакалавр

Харків - 2020

Силабус склала
кандидат педагогічних наук, доцент
Редіна Валентина Андріївна,
кандидат педагогічних наук, доцент
Аніщенко Алла Петрівна

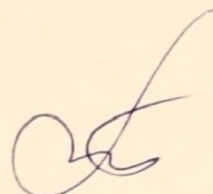
Силабус затверджено на засіданні кафедри туристичного бізнесу
протокол № 2 від «25» серпня 2020р.

Завідувач кафедри туристичного бізнесу
доктор культурології, доцент

Любо БОЖКО

Голова групи забезпечення
доктор культурології, доцент

Любов БОЖКО

1. Загальна інформація про дисципліну

1	Назва дисципліни	Основи туризмознавства
2	Викладач	Редіна Валентина Андріївна
3	Контактні дані викладача (роб.тел., емейл)	
4	Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова
5	Рік підготовки	1
6	Семестр	1
7	Лекції (год.)	20
8	Практичні (семінарські, лабораторні) заняття (год.)	20
9	Самостійна робота (год.)	80
10	Індивідуальна робота (год.)	—
11	Кількість кредитів	4
12	Загальна кількість годин	120
13	Види поточного контролю	поточне опитування, контрольні тестування, реферати
14	Вид підсумкового контролю	залік

2. Анотація дисципліни

2.1. Місце дисципліни в програмі навчання

Навчальна дисципліна «Основи туризмознавства» покликана допомогти студенту досягнути розуміння сутності діяльності фахівця туристичної сфери, закономірностей процесу розвитку туризму в світі та в Україні, осягнути сутність правил сертифікації, стандартизації туристичних послуг, забезпечення безпеки туристів, формування туристичної політики, діяльності міжнародних туристичних організацій.. У процесі вивчення дисципліни студенти мають усвідомити процеси формування туристичної політики, налагодження взаємодії між організаціями, державами.. Окрім цього Основи туризмознавства як навчальна дисципліна покликана сприяти формуванню у студентів здібностей до самооцінки, самоконтролю, самореалізації, досягти розуміння логіки формування туризму.

2.2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Основи туризмознавства функціонує і розвивається у нерозривному зв'язку із багатьма суспільними науками (філософія, історія, історія України та ін.). Навчальна дисципліна «Основи туризмознавства» надає можливість актуалізувати теоретичні знання, отримані під час вивчення дисциплін циклу загальної підготовки, спонукати студентів до розвитку креативного мислення, розробки туристичного продукту відповідно до сучасних тенденцій. У ході виконання практичних завдань студенти мають опанувати навички креативного мислення у використанні туристичних ресурсів і проявити уміння та навички, сформовані під час викладання дисциплін циклу загальної підготовки.

2.3. Мета навчальної дисципліни – вивчення основ теорії туризмознавства в контексті розуміння закономірностей розвитку туризму та створення бази для оволодіння іншими фаховими дисциплінами.

2.4. Завдання вивчення дисципліни.

- розкриття основних передумов виникнення туризму як суспільного явища;
- аналіз суспільних функцій туризму;
- характеристика основних понять та визначень в туристичній діяльності;
- розкриття змісту сучасної туристичної діяльності;
- характеристика основних тенденцій розвитку туризму в різні історичні епохи;
- розкриття змісту сучасної туристичної діяльності;

- характеристика основних тенденцій розвитку туризму в різні історичні епохи;
- визначення проблем і перспектив розвитку світового та національного туризму в сучасному світі;
- формування у студентів знань та навичок, необхідних для організації туристичної діяльності, створення та організації роботи туристичного підприємства.

2.5. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

Загальні компетентності:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК04. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу

ЗК06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

Професійні компетентності:

ФК1. Знання і розуміння предметної області своєї професії та специфіки професійної діяльності

ФК3. Здатність аналізувати туристичний потенціал територій

ФК4. Здатність орієнтуватись в організації туристично-рекреаційного простору, аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління

2.6. Результати навчання.

Результати вивчення даної освітньої компоненти деталізують такі програмні результати навчання:

Когнітивна (пізнавальна сфера)

ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.

Психомоторна сфера

ПРН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.

3. Політика дисципліни

3.1. Політика виставлення оцінок (пропущені заняття, відпрацювання пропусків): кожна оцінка виставляється відповідно до розроблених викладачем та заздалегідь оголошених студентам критеріїв, а також мотивується в індивідуальному порядку на вимогу студента; у випадку не відпрацювання студентом усіх передбачених занять до екзамену він не допускається; пропущені заняття обов'язково мають бути відпрацьовані. Форму і час відпрацювання студент та викладач взаємопогоджують.

3.2. Політика академічної поведінки та доброчесності (плагіат, поведінка в аудиторії): конфліктні ситуації мають відкрито обговорюватись в академічних групах з викладачем, необхідно бути взаємно толерантним, поважати думку іншого. Плагіат та інші форми нечесної роботи неприпустимі. Недопустимі підказки і списування у ході семінарських занять, контрольних роботах, на іспиті.

Норми академічної етики: дисциплінованість; дотримання субординації; чесність; відповідальність; робота в аудиторії з відключеними мобільними телефонами.

5 Програма навчальної дисципліни:

Тематика курсу					
Тема, план лекції	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Розділ І. Туризм як вид господарської діяльності					
Тема 1. Функції туризму, умови та фактори його розвитку сторін: - Туризм як сфера господарської діяльності; - Функції туризму в суспільстві; - Умови розвитку туризму - Туристичний продукт та його складові	Лекція, семінар	2, 5, 6	4	10 балів	
Тема 2. Основні поняття та визначення в туризмі: - Поняття туристична діяльність; - Глосарій понять в туризмі	Лекція, семінар	1, 2,5,6,7	4	10 балів	
Тема 3. Класифікація форм і видів туризму. Спеціальна туристична література: - Форми та види туризму; - Поняття та призначення туристичної друкованої продукції	Лекція, семінар	1, 2, 5,6,7	4	10 балів	
Розділ 2. Формування туристичної політики України					
Тема 1. Туристична політика України на сучасному етапі: - Структура управління туристичною сферою в Україні; - Установи та організації управління туризмом в Україні; - Державні, національні програми розвитку основних туристичних дестинацій.	Лекція, семінар	1, 2,3,5	4	10 балів	
Тема 2. Механізм державного регулювання туризму: - Закон України «Про туризм»: положення, статті, регулювання; - Соціальний механізм регулювання; - Економічний механізм регулювання	Лекція, семінар	1, 6, 13,	4	10 балів	
Тема 3. Порядок ліцензування туристичної	Лекція, семінар	1, 2, 5,6	4	10 балів	

<p>діяльності та сертифікація туристичних послуг:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ліцензування в туризмі; - Сертифікація та стандартизація сфери складових індустрій туризму; - Порядок надання туристичних послуг; - Ліцензування та сертифікація транспортних перевезень; - Сертифікація закладів готельного господарства та ресторанного бізнесу. 					
<p>Тема 4. Економіко-соціальні особливості туризму:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Права та обов'язки туристів. - Претензійна робота в сфері туризму. - Страхування в туризмі 	Лекція, семінар	4, 7, 13	4	10 балів	
<p>Тема 5. Безпека туристичних подорожей:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Безпека туристичних подорожей; - Фактори ризику в туризмі. - Туризм і довкілля. 	Лекція, семінар	8, 9, 13	4	10 балів	
Розділ 3. Сучасний світовий туризм					
<p>Тема 1. Світова туристична політика:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Туристична політика: визначення та класифікація; - Світова туристична політика та роль міжнародних організацій в її формуванні, регулюванні; - Формування туристичного балансу країни. 	Лекція, семінар	7, 10, 11	4	10 балів	
<p>Тема 2. Формування міжнародних контактів та міжнаціональної туристичної політики:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Формування міжнародних контактів та міжнаціональної туристичної політики; - Інтеграційні та 	Лекція, семінар	10, 11	4	10 балів	

глобалізаційні процеси в туризмі; - Формування та роль транснаціональних корпорацій у сфері туризму. -					
Разом			40	100	

5. Тематика семінарських (або практичних) занять

Семінарське заняття №1

РОЗДІЛ І. ТУРИЗМ ЯК ВИД ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Семінарське заняття №1

Тема 1.1. ФУНКЦІЇ ТУРИЗМУ, УМОВИ ТА ФАКТОРИ ЙОГО РОЗВИТКУ

Питання для обговорення:

1. Туризм як сфера господарської діяльності;
2. Функції туризму в суспільстві;
3. Умови розвитку туризму
4. Туристичний продукт та його складові.

Література: 2, 5, 6.

Семінарське заняття №2

Тема 1.2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ В ТУРИЗМІ

Питання для обговорення:

1. Визначити поняття туристична діяльність;
2. Визначити основні поняття та визначення в туризмі: турист, туризм, туристська діяльність, туристська інфраструктура, туристська індустрія, туристські ресурси, внутрішній туризм, міжнародний туризм, туристські послуги, туристські ресурси, суб'єкт туристської діяльності, маршрут, тур, туристичний продукт, пансіон, готель, курорт, ваучер, трансфер, чартер, екскурсія, технологічна карта екскурсії.

Література: 1, 2,5,6,7.

Семінарське заняття №3

Тема 1.3. КЛАСИФІКАЦІЯ ФОРМ І ВИДІВ ТУРИЗМУ. СПЕЦІАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ЛІТЕРАТУРА

Питання для обговорення:

1. Визначити форми та види туризму;
2. Схарактеризувати основні критерії класифікації туризму;
3. Пояснити поняття та призначення туристичної друкованої продукції;
4. Схарактеризувати види туристичної друкованої продукції.

Література: 1, 2, 5,6,7

РОЗДІЛ 2. ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

Семінарське заняття №4

Тема 2.1. ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Питання для обговорення:

1. Наведіть структуру управління туристичною сферою в Україні;
2. Назвіть установи та організації управління туризмом в Україні;
3. Схарактеризуйте недержавні громадські організації в сфері туризму
4. Поясніть сутність Державних, національних програм розвитку основних туристичних дестинацій.
5. Схарактеризуйте Державну програму розвитку туризму.
6. Наведіть приклади місцевих та регіональних туристичних програм та концепцій.

Література: 4, 7, 13

Семінарське заняття №5

Тема 2.2. МЕХАНІЗМ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТУРИЗМУ

Питання для обговорення:

1. Закон України «Про туризм»: положення, статті, регулювання;
2. Соціальний механізм регулювання;
3. Визначте соціальне значення туризму;
4. Економічний механізм регулювання;
5. Назвати податкові державні та місцеві пільги щодо розбудови туристичної інфраструктури;
6. Геологістика природних ресурсів країни;
7. Визначте актуальність Транскордонного співробітництва.

Література: 8, 9, 13

Семінарське заняття №6

Тема 2.3. ПОРЯДОК ЛІЦЕНЗУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА СЕРТИФІКАЦІЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Питання для обговорення:

1. Поясніть значення Ліцензування в туризмі;
2. Поясніть значення Сертифікації та стандартизації сфери складових індустрії туризму;
3. Наведіть Порядок надання туристичних послуг;
4. Визначте порядок Ліцензування та сертифікація транспортних перевезень;
5. Схарактеризуйте процес Сертифікації закладів готельного господарства та ресторанного бізнесу.

Література: 1, 2, 5,6

Семінарське заняття №7

Тема 2.4. ЕКОНОМІКО-СОЦІАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ТУРИЗМУ

Питання для обговорення:

1. Поясніть Права та обов'язки туристів.
2. Схарактеризуйте Претензійну роботу в сфері туризму.
3. Визначте порядок та особливості Страхування в туризмі

Література: 4, 7, 13

Семінарське заняття №8

Тема 2.5. БЕЗПЕКА ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ

Питання для обговорення:

1. Безпека туристичних подорожей як умова їх організації та здійснення.
2. Схарактеризуйте Фактори ризику в туризмі.
3. Наведіть приклади та проаналізуйте, яким чином Туризм впливає на довкілля

Література: 8, 9, 13

Семінарське заняття №9

РОЗДІЛ 3. СУЧАСНИЙ СВІТОВИЙ ТУРИЗМ

ТЕМА 3.1. СВІТОВА ТУРИСТИЧНА ПОЛІТИКА

Питання для обговорення:

1. Туристична політика: визначення та класифікація;
2. Світова туристична політика та роль міжнародних організацій в її формуванні, регулюванні;
3. Всесвітня туристична організація: структура, роль та значення у формуванні міжнародних туристичних обмінів.
4. Комітети та комісії ВТО: їх функції, завдання
5. Схарактеризуйте прирестичні прибуття, їх структуру;
6. Поясніть, яким чином формується туристичний баланс країн.

Література: 7, 10, 11

Семінарське заняття №10

ТЕМА 3.3. ФОРМУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ КОНТАКТІВ ТА МІЖНАЦІОНАЛЬНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Питання для обговорення:

1. Яким чином формуються міжнародні контакти та міжнаціональні туристичні політики;
2. Поясніть сутність Інтеграційних та глобалізаційних процесів в туризмі;
3. Схарактеризуйте формування та роль транснаціональних корпорацій у сфері туризму.

Література: 10, 11

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основні поняття та визначення в туризмі	8
2		8
3	Спеціальна література для автотуристів	8
4	Державна програма розвитку туризму	8
5	Сучасний стан та перспективи розвитку туризму в Україні.	8
6	Механізм державного регулювання туризму	8
7	Ліцензійні умови та правила їх виконання	8
8	Права та обов'язки туристів	8
9	Інтеграційні та глобалізаційні процеси в туризмі	8
10	Світова туристична політика	8
	Разом	80 год

7. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Рівень досягнення запланованих результатів навчання перевірятиметься за допомогою таких форм контролю:

ПРН1. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів - диспути, доповіді, бесіди, командні проекти.

ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук - диспути, доповіді, бесіди, командні проекти, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

ПРН16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості - участь у дискусії, обговорення на круглому столі,

ПРН17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері: участь у круглому столі, спілкування з експертами, робота в малих групах, презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

8. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни "Основи туризмознавства" визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Для заліку

Поточне тестування та самостійна робота			сума
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	

T 1	T 2	T 3	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 1	T-2	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	
Командний проект- 60										

Шкала оцінювання:

За шкалою ТНЕУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Опорні конспекти лекцій;	1-10
2.	Навчальні посібники; Кейси	1-10
3.	Силабус;	1-10
4.	Збірка тестових і контрольних завдань для поточного оцінювання навчальних досягнень студентів;	1-10
5.	Засоби підсумкового контролю (комплект тестових завдань для підсумкового контролю)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

5. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Закон України «Про туризм» . - К., 1995/ нова редакція 2003.
2. Кифяк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні/ В. Ф. Кифяк. - Чернівці. -2003. - 312 С.
3. Любіцева О.О., Третяков О.В. Типізація дестинацій / О. Любіцева// Географія і туризм. Науковий журнал № 17 К., 2012. - С. 3-9.
4. Мальська М.П. Туристичний бізнес: теорія та практика: Навч. посіб. для студ. вищих навч. закл./ М.П. Мальська, В.В. Худо; М-во освіти і науки України; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - К.: Центр учбової л-ри, 2007. - 423 с.
5. Сокол Т.Г. Організація туристичної діяльності в Україні: Навчальний посібник / Т. Г. Сокол. - К., 2001. - 200 с.
6. Устименко Л.М. Основи туризмознавства. Навч. посібник/ Л. М. Устименко. - К., 2015. - 400 С.
7. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні: навч. посібник / В. К. Федорченко. - К., 2002. -195 С.

Допоміжна література

8. Григорович-Барський В. Мандри по Святих місцях Сходу з 1723 по 1747 рік / В. Григорович-Барський. - К., 2000. - 587 С.
9. Січинський В. Ю Чужинці про Україну. Вибір з описів подорожей по Україні та інших писань чужинців про Україну за десять. століть / В. Ю. Січинський - К., 1992.

10. Статистичний щорічник України за 2000 рік: Довід. вид. - К., 2000. - 149 с.
11. Стафійчук В.І. Українська нація в світі, що глобалізується: внутрішньополітичний аспект / В. Стафійчук // Географія і туризм. Науковий журнал № 17 К., 2012. - С. 225-233
12. Туристично-краєзнавчі дослідження // Матеріали III Всеукраїнської Конференції «Туризм в Україні: економіка і культура» (Світязь, 9-10 вересня 1998 р.). - К., 1998. - Ч. П.
13. Устименко Л. М. Особливості функціонування туристичних фірм в Україні та сучасні інтернет-технології / Л. Устименко // Культура і мистецтво у сучасному світі. Наукові записки КНУКіМ. Випуск 14 / КНУКіМ.-К.,2013.-С.108-113.

Інформаційні ресурси

1. Наукові видання бібліотеки КНУКіМ: <http://knukim.edu.ua/naukovi-vidannya-biblioteki/>
2. Національна бібліотека ім. В. Вернадського (електронний каталог) : <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національна парламентська бібліотека (електронний каталог) : <http://elibr.nplu.org/>
4. www.unwto.com.
5. www.tourism.gov.ua - Державна служба туризму і курортів
6. www.travel.com.ua
7. www.tourlib.columb.net.ua – Наукові статті, методичні посібники і навчальні програми для студентів
8. www.itravel.ru/biblio - Бібліотека літератури з туризму.
9. www.buklib.net – Бібліотека літератури
10. [http:// www.mfa.gov.ua](http://www.mfa.gov.ua) - Міністерство закордонних справ України